

Energi Viborg Vand A/S
Att. Peter Gravers Madsen
Sendt til: pgm@energiviborg.dk

Tilladelse til krydsning af Søndermølle Å ved styret underboring, ny pumpestation med udløb samt sløjfning af eksisterende udløb

Viborg Kommune meddeler hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens §3 samt tilladelse efter vandløbslovens § 47 og reguleringsbekendtgørelsens § 9 tilladelse til :

- Krydsning af Søndermølle Å på matr. nr. 4hy og 5t LI. Asmild, Asmild ved Bruunshåb med styret underboring.
- Etablering af ny pumpestation 3,5 meter fra vandløbskant inden for det i vandløbsregulativet fastsatte 8 meters arbejdsbælte.
- Etablering af nyt udløb fra pumpestation i vandløbsbrinken.
- Fjernelse af eksisterende bygværker og 3 rørudløb ved gravning i vandløbsbrink.

Søndermølle Å er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvorimod de vandløbsnære arealer ikke er beskyttede. Da projektet involverer arbejde i vandløbets profil er det Viborg Kommunes vurdering, at krydsningen kræver en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Anlægsarbejdet skal udføres i overensstemmelse med principperne i den fremsendte projektbeskrivelse modtaget den 20. marts 2026 med efterfølgende supplerende oplysninger.
2. Krydsningen skal udføres ved retningsstyret underboring, så der ikke graves i vandløbets bund og brinker.
3. Ledningsejeren meddeler tidspunkt for arbejdets påbegyndelse og eventuel senere reparation til Viborg Kommune, Natur og Vand senest 7 dage før arbejdets påbegyndelse.

Dato: 20-04-2026

Sagsnr.: 26/7928
Sagsbehandler: vpmhfla

Direkte tlf.: 87 87 55 16
Direkte e-mail: mhfla@viborg.dk

Side 1 af 11

4. Ingen dele af spildevandsledningen ledningerne må placeres højere end 1m under vandløbets faktiske bund.
5. Vandløbets brinker skal udbedres såfremt projektet giver anledning til erosion.
6. Der må ikke ske dræning i forbindelse med krydsningsarbejdet.
7. Der må ikke fældes træer i vandløbsprofil eller i 2 meter bræmme.
8. Vand anvendt til boringsarbejder skal opsamles og bortskaffes. Der må ikke indhentes vand fra Søndermølle Å til arbejdets udførelse. Der må ikke benyttes kemiske tilsætningsmidler til boremudderet.
9. Det skal forebygges, at jord, sand eller tørv skrider ned i vandløbet ved sløjfning, etablering og i forbindelse med driften.
10. Nye bygværker indenfor 8 meter arbejdsbælte skal være tydeligt markeret og rørledninger mv. skal kunne tåle maskinkørsel.
11. Etableringen og den fremtidige vedligeholdelse af rørledninger påhviler ledningsejer.
12. Det påhviler ansøger selv at træffe de fornødne aftaler med alle, som berøres af projektet
13. Projektet skal færdigmeldes til Viborg Kommune, Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ledningsejers bekostning.

Lovgrundlag

Kommunen har behandlet ansøgningen efter § 47 samt kapitlerne 15 og 16 i Lov om vandløb samt §§ 9 og 17 samt efter §§3 og 65 i naturbeskyttelsesloven.

Projektbeskrivelse

Energi Viborg Vand A/S skal have fornyet pumpestationen i Bruunshåb og har sendt følgende projektbeskrivelse:

Den eksisterende pumpestation er etableret, hvor der i 1959 blev etableret et rensningsanlæg. I 1970 blev rensningsanlægget nedlagt, og der blev etableret en

trykledning under Søndermølle Å. Spildevandet er herefter blevet behandlet på Bruunshåb rensningsanlæg.

Det gamle rensningsanlæg, tanken har været anvendt til bassinvolumen.

Den ældre trykledning er en ledning i $\varnothing 125$ i pvc (pn10) fra 1970. For at eliminere risikoen for at trykledningen kan blive utæt, skal ledningen fornyes. Den nye ledning ($\varnothing 160$) bliver i fuldsvejst PE (pn16).

Den nye større ledning etableres ved styret underboring. Den større ledning gør at pumpeydelsen kan øges, hvilket giver en bedre driftssikkerhed.

Pumpestation fornyes ligeledes, hvorfor trykledningens start syd for åen flyttes ca. 50 meter mod vest, mens slutpunktet nord for åen ender i den sammen oppumpningsbrønd.

Afstand mellem overside ny spildevandsledning og opmålt vandløbsbund (kote 4,90m) bliver 1,0 m.

Med fornyelsen af pumpestationen etableres et nyt underjordisk bassinvolumen.

Pumpeydelsen og bassinvoluminet øges, som betyder, at aflastninger af opspædet spildevand til åen stort set elimineres.

Det eksisterende gamle anlæg (hegn, pumpestation, brønde og bassin) fjernes totalt, når den nye pumpestation er klar.

Udløb 1 (den længst til mod øst, ved den eksisterende pumpestation) fjernes ved opgravning og brinken reetableres (Se kortbilag 2).

Udløb 2 (den midterste, ved Vibækvej 45) fjernes ved opgravning i forbindelse med nedgravning af rørbassin og sætning af ny pumpestation. Udløbet er allerede faldet sammen i brinken.

Her placeres det nye nødoverløb. Det bliver en $\varnothing 200$ plast, som placeres i ca. 45 gr. medløb. Vandløbs bundkote er 4,90 (vandspejl er målt til 5,20) og det nye rør placeres i kote 5,60.

Udløb 3 (det ved papfabrikken, længst mod vest.) Der bliver ingen arbejder udløbet mures til i brønden.

EVV har oplyst at der er indgået aftaler med alle involverede lodsejere.

Arbejdet forventes opstartet i maj 2026

Kommunens vurdering

Vandløbsmålsætning

Søndermølle Å er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet kan ses i nedenfor.

Idet underboringen ikke kommer i forbindelse med vandløbets profil, samt at det nye rør fra overløbet etableres langt over vandoverfladen på en strækning med rigtig godt fald, er det vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen og udløb ikke vil påvirke miljøtilstanden i vandløbet.

Søndermølle Å (vandområde o8787c)

Samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, planter (makrofytter):	Ring økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, smådyr (bentiske invertebrater):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand eller potentiale, alger (fyto-benthos):	Høj økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fisk:	Ring økologisk tilstand

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Hverken den nye spildevandsledning eller nyt udløb fra pumpestation kommer ikke i forbindelse med vandløbets profil, og det er derfor vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke afvandingen i området væsentligt.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet afvander via Søndermølle Å til habitatområde 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk.

Udpegningsgrundlaget er bl.a. odder, bæklampret, flodlampret og grøn kølleguldsmed. Afstanden via vandvejen er cirka 550 meter.

De projektet ikke vil give fysiske ændringer i vandløbet med de givne vilkår og har en begrænset påvirkning i tid og rum vurderes det, at projektet ikke vil forhindre gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommuner, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Naturbeskyttelsesloven

Søndermølle Å er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommuner vurdering, at det aktuelle projekt ikke vil føre til væsentlige ændringer i vandløbets fysiske forhold. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet kun vil påvirke naturtilstanden i vandløbet kortvarigt ved fjernelse af gamle overløb og etablering af et nyt.

Der er kendskab til forekomst af bilag IV arten bæver i projektområdet. Det er også sandsynligt, at odder findes i området. Projektet vurderes imidlertid ikke at medføre negativ påvirkning på bilag IV arterne.

Samlet vurderes det, at projektet med tilladelsens vilkår ikke vil påvirke miljøet.

Okker

Området hvor krydsningen foretages er kategoriseret som okkerklasse I, hvilket betyder at der er stor risiko for udledning af okker i området. Med vilkår om at der ikke må drænes i forbindelse med projektet er det vandløbsmyndighedens vurdering, at krydsningen ikke medfører en øget risiko for udledning af okker til vandløbet.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinje i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: Naturbeskyttelsesområde. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Da krydsning af vandløb ikke er oplistet på bilag til Miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 3. januar 2023), er der ikke foretaget en screening af projektet.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Yderligere oplysninger

Denne afgørelse forholder sig udelukkende til sløjfning og etablering af nye bygværker i tilknytning til vandløbet i henhold til vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. Spildevandsforhold, der hører under miljøbeskyttelsesloven, håndteres i forbindelse med anden sagsbehandling.

Det er konstateret at der afledt af projektet er sket træfældning i vandløbsprofil og -bræmme på dele af vandløbsstrækningen. Dette håndteres i andre sager.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) den 15. april 2026. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 3.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. nr. 87875516 eller mail mhfla@viborg.dk.

Sådan behandler vi dine oplysninger i Teknik og Miljø

Viborg Kommune behandler dine personoplysninger i henhold til EU's generelle databeskyttelsesforordningen (GDPR). [Du kan læse orienteringen om behandling af dine personlysninger på viborg.dk](#). Har du ikke mulighed for at tilgå linket, kan du kontakte os for at få materialet tilsendt.

Med venlig hilsen

Martin Heinrich Friis Larsen
Skov- og Landskabsingeniør

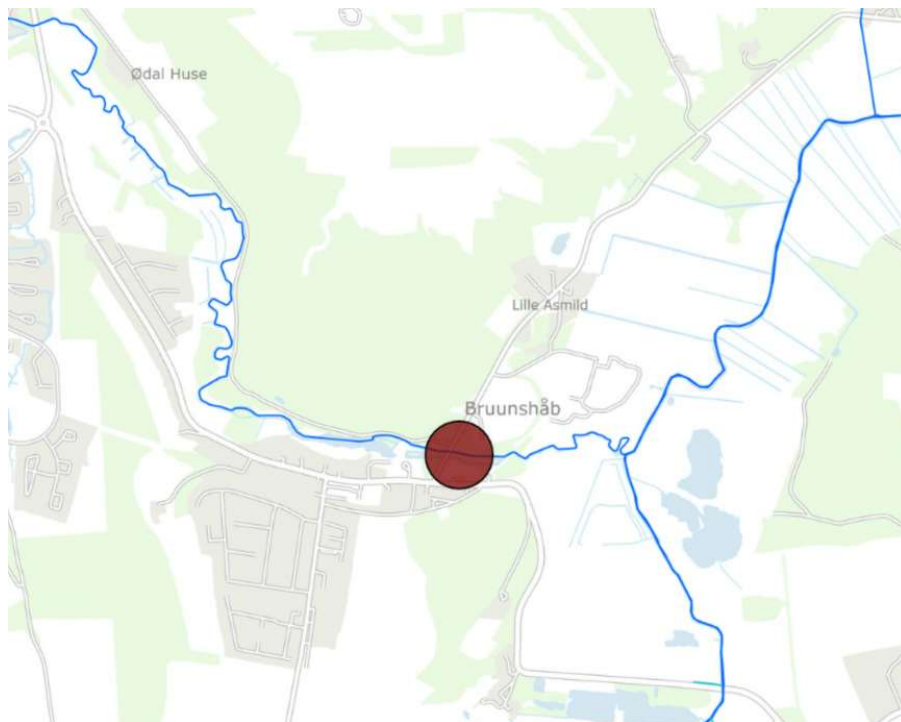
Kopi til:

- SGAV, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradaet.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Jørn Kristensen, jorn-k@post8.tele.dk
- Bjerringbro Lystfiskerforening, formand@bjerringbro-sportsfisker.dk
- Jørn Kristensen, konsulent for fiskeriforeningerne (jorn-k@post8.tele.dk)
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Ålav for Gudenå & Nørreå, post@aalavgn.dk
- Ejerne af matriklerne 5ab LI. Asmild, Asmild, 5r LI. Asmild, Asmild og 5t LI. Asmild, Asmild.

Bilag

1. Oversigtskort
2. Anvisning på etablering af korrekt bro/overkørsel
3. Klagevejledning

Bilag 1: Oversigtskort

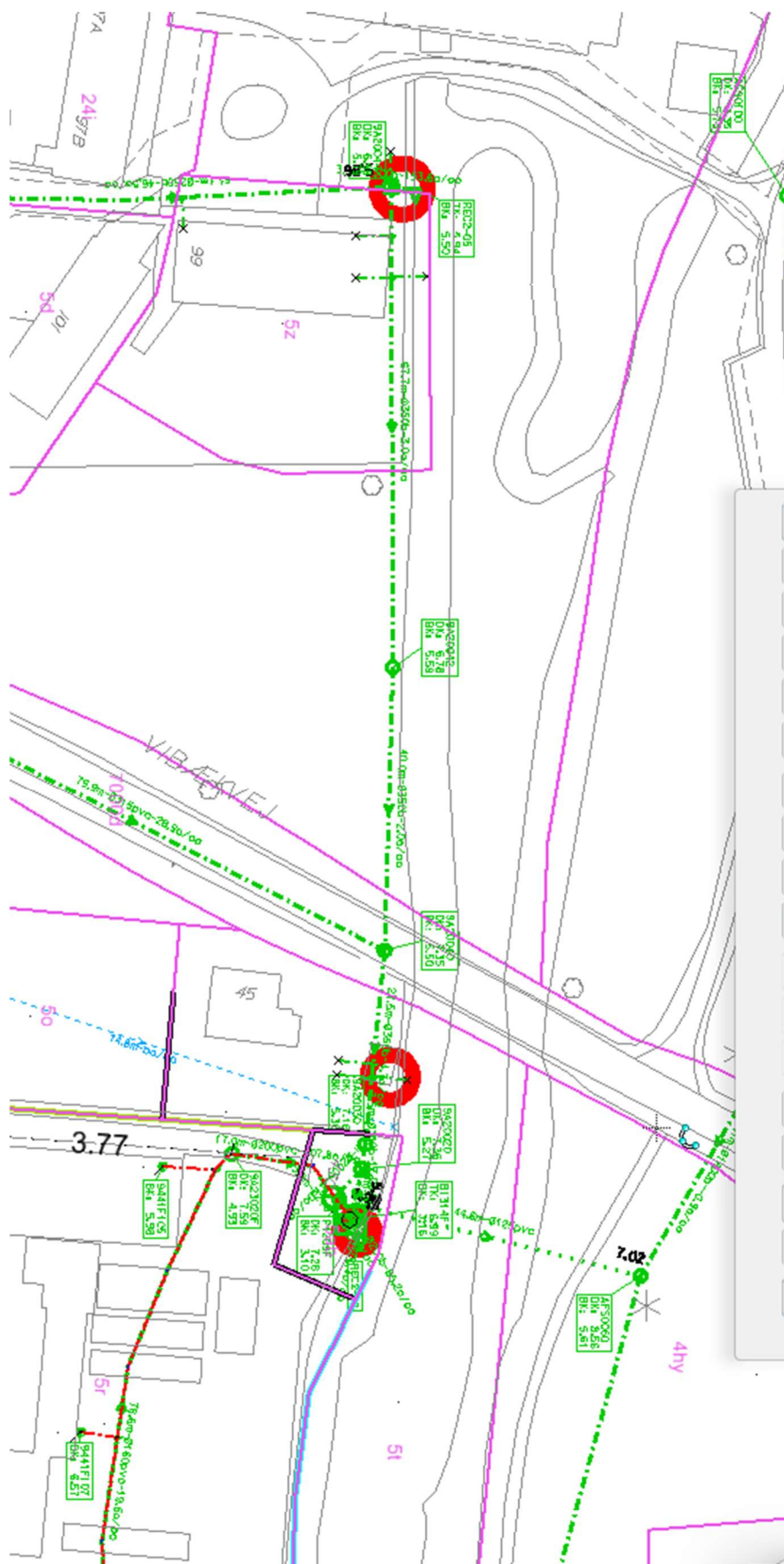

Figur 1. Oversigtskort for projektområdet

Figur 2. Oversigtskort for projektområdet med styret underboring og ny pumpestation/nyt udløb

Figur 4. Detailtegning fra ansøgning. Røde cirkler angiver eksisterende overløb.

Bilag 3: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.